

ਦੇਖਣਯੋਗ ਕਲਾਵਾਂ

ਰੂਪਾਦਰ ਪ੍ਰਮਾਣਾਇਨ
ਭਵਲਾਵਨਯਨਯੋਨਮ
ਸਦਾਸਯਮ ਵਰਣਿਕਾਭੰਗਮ ਇਤਿ
ਚ੍ਰਿਤਮ ਸਡੰਗਕਮ
ਅਰਥ

ਕਲਾ ਦੇ ਛੇ ਅੰਗ ਹਨ:

- ਦਿੱਖ ਦਾ ਗਿਆਨ
- ਅਨੁਪਾਤ,
- ਭਾਵਨਾਵਾਂ,
- ਸੁਹਜ ਸਾਸਤਰ,
- ਸਮਾਨਤਾ,
- ਔਜ਼ਾਰਾਂ ਅਤੇ ਰੰਗਾਂ ਦੀ ਕੁਸਲ ਵਰਤੋਂ।

ਸਰੋਤ: ਵਿਸ਼ਨੂੰਧਰਮੇਤਰ ਪੁਰਾਣ

ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਲਈ ਨੋਟ

ਜਮਾਤ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੇਣੀ

1. ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਆਰਾਮ ਨਾਲ ਬੈਠਣ ਅਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਢੁੱਕਵੀਂ ਜਗ੍ਹਾ।
2. ਕਲਾਸਰੂਮ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਅਤੇ ਹਵਾਦਾਰੀ।
3. ਜੇ ਮੌਸਮ ਅਨੁਕੂਲ ਹੈ ਤਾਂ ਬਾਹਰ ਬੈਠਣ ਦਾ ਵਿਕਲਪ।
4. ਕਲਾ ਸਮੱਗਰੀ, ਐਂਜ਼ਾਰ ਅਤੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ।
5. ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਟੋਰ ਕਰਨ ਲਈ ਜਗ੍ਹਾ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਕਲਾਕਾਰੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੰਗਠਿਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ।
6. ਕੰਮ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਾਂਝਾ ਕਰਨ ਲਈ ਡਿਸਪਲੇ ਬੋਰਡ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਦਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।
7. ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਫੀਲਡ ਯਾਤਰਾਵਾਂ 'ਤੇ ਲਿਜਾਣ, ਅਜਾਇਬ ਘਰਾਂ ਦੇ ਦੌਰੇ ਜਾਂ ਸਕੂਲ ਦੇ ਵਿਹੜੇ ਵਿੱਚ ਕਲਾ ਵਰਕਸ਼ਾਪਾਂ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹੂਲਤਾਂ।
8. ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਰ, ਕੰਪਿਊਟਰ, ਸਪੀਕਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਚਿੱਤਰਾਂ, ਵੀਡੀਓ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਲਾ ਸਰੋਤਾਂ ਨੂੰ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ।

ਸਿੱਖਿਆ ਸ਼ਾਸਤਰ

1. ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰਾਂ, ਕਲਪਨਾਵਾਂ, ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਉਤਸੁਕਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰੋ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੌਲਿਕਤਾ ਅਤੇ ਮਾਸੂਮੀਅਤ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿਓ।
2. ਉਹਨਾਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿਓ ਜੋ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਕਲਾਸਰੂਮ ਵਿੱਚ ਪੜਚੋਲ ਕਰਨ, ਜਾਂਚ ਕਰਨ, ਪ੍ਰਯੋਗ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸੰਵਾਦ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ।
3. ਬਾਹਰੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ, ਅਜਾਇਬ ਘਰਾਂ, ਸੀਬੀਸੀਐਸ, ਆਰਟ ਗੈਲਰੀਆਂ, ਆਰਟ ਸਟੂਡੀਓ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਥਾਨਕ ਪਾਰਕਾਂ, ਬਾਗਾਂ, ਬਾਜ਼ਾਰਾਂ, ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਅਤੇ ਮੇਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਫੀਲਡ ਯਾਤਰਾਵਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰੋ ਜਿੱਥੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਦੇ ਮੌਕੇ ਮਿਲਦੇ ਹਨ।
4. ਸਥਾਨਕ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰੀਗਰਾਂ ਨੂੰ ਇੰਟਰਐਕਟਿਵ ਸੈਸ਼ਨਾਂ, ਵਰਕਸ਼ਾਪਾਂ ਲਈ ਸੱਦਾ ਦਿਓ।
5. ਕੰਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਫਾਈ ਕਰਨ, ਵਰਤੀ ਗਈ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਕਲਾ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਦੀਆਂ ਸਧਾਰਣ ਆਦਤਾਂ ਅਪਣਾਓ।
6. ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਕਲਾਕ੍ਰਿਤੀਆਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।
7. ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਬੋਰਡ ਜਾਂ ਨੋਟਬੁੱਕਾਂ ਵਿੱਚ ਡਰਾਇੰਗ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਰਹੇਜ਼ ਕਰੋ ਕਿ ਕੁਝ ਕਿਵੇਂ ਖਿੱਚਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
8. ਪੜ੍ਹਦੇ ਸਮੇਂ, ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਕਲਾ ਦੇ ਤੱਤਾਂ ਨੂੰ ਰੇਖਾਂਕਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ-ਲਾਈਨ, ਆਕਾਰ, ਰੂਪ, ਰੰਗ, ਮੁੱਲ, ਬਣਤਰ ਅਤੇ ਜਗ੍ਹਾ।
9. 'ਜਾਰੀ ਰੱਖੋ' ਸਿਰਲੇਖ ਅਧੀਨ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਅਭਿਆਸ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਹਨ ਅਤੇ ਘਰ ਜਾਂ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

ਅਧਿਆਇ ੧

ਵਸਤੂਆਂ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਅਜੇ ਵੀ

ਪਹਿਲੇ ਅਧਿਆਇ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡਾ ਸਵਾਗਤ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕਲਾ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਵਸਤੂਆਂ ਅਤੇ ਸਥਿਰ ਜੀਵਨ ਦੀ ਦੁਨੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਇੱਕ ਕਹਾਣੀ ਬਨਾਉਣਗੇ। ਤੁਸੀਂ ਸਥਿਰ ਵਸਤੂਆਂ ਵਿੱਚ ਜੀਵਨ ਜੋੜਨਾ ਸਿੱਖੋਗੇ।

ਕਿਵੇਂ?

- ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜਨ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਸਿੱਖ ਕੇ।
- ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਇੱਕ ਕਹਾਣੀ ਬਣਾਕੇ।
- ਰਚਨਾਤਮਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦਾ ਨਿਰੀਖਣ ਕਰਕੇ।
- ਇਹ ਦੇਖ ਕੇ ਕਿ ਰੋਸ਼ਨੀ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਕਿਵੇਂ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਰੰਗ ਅਤੇ ਪਰਛਾਵੇਂ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ।
- ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਇੱਕ ਬਿੰਦੂ ਤੋਂ ਵੱਖਰੇ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਦੂਜੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ ਕਿਵੇਂ ਓਵਰਲੈਪ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਹਰੇਕ ਡਰਾਈਂਗ ਤੁਹਾਡੇ ਨਿਰੀਖਣ ਨੂੰ ਡੂੰਘਾ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਦੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰੋਗੇ ਜਿਵੇਂ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਦੇ ਹੋ।

ਹਰੇਕ ਗਤੀਵਿਧੀ ਤੁਹਾਡੇ ਆਕਾਰ ਦੀ ਪਛਾਣ ਦੇ ਹੁਨਰਾਂ ਨੂੰ ਤਿੱਖਾ ਕਰੇਗੀ (ਦੇ-ਅਯਾਮੀ), ਤੁਸੀਂ ਸਮਝੋਗੇ ਕਿ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਡੂੰਘਾਈ ਜੋੜ ਕੇ

0680CH01

ਇੱਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੇਂਟਿੰਗ ਦਿਖਾ ਰਹੀ ਹੈ
ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਵਿਭਿੰਨਤਾ

ਫਾਰਮ ਕਿਵੇਂ ਬਣਾਉਣੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਹ
ਤਿੰਨ-ਅਯਾਮੀ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਤੁਹਾਨੂੰ ਫਲਿੱਪਬੁੱਕ ਬਣਾਉਣ ਵਰਗੀਆਂ
ਦਿਲਚਸਪ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵੀ ਮਿਲਣਗੀਆਂ। ਇਸ
ਲਈ ਆਪਣੀ ਸਿਰਜਣਾਤਮਕਤਾ ਨੂੰ ਜਗਾਉਣ ਅਤੇ
ਆਪਣੀ ਕਲਾਤਮਕ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਦਾ ਪਾਲਣ-ਪੋਸ਼ਣ
ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋ ਜਾਓ।

ਸਥਿਰ ਜੀਵਨ

ਗਤੀਵਿਧੀ 1: ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕਰੋ

ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਆਬਜੈਕਟਾਂ ਨੂੰ ਖਿੱਚ ਰਹੇ ਹਨ।

ਆਪਣੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਦੇਖੋ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਸਤੂਆਂ ਦਾ ਨਿਰੀਖਣ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਵਸਤੂ ਕਿਸ ਸਮੱਗਰੀ ਤੋਂ ਬਣੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ? ਰੁਕੋ ਅਤੇ ਸੋਚੋ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਕਾਰ ਦੇ ਕਿਉਂ ਹਨ। ਕੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਕਾਰ ਅਤੇ ਰੂਪ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਹੈ? ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਸਤੂਆਂ ਦੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਦਾ ਨਿਰੀਖਣ ਕਰੋ। ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਘੁੰਮਦੇ ਰਹੋ ਅਤੇ ਵਸਤੂਆਂ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕੋਣਾਂ ਤੋਂ ਵੇਖੋ। ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਬਿਤਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਦੋ ਜਾਂ ਤਿੰਨ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੋ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਖਿੱਚਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ।

ਗਤੀਵਿਧੀ 2 : ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਵਸਤੂਆਂ ਖਿੱਚੋ।

ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਵੱਖਰੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਖਿੱਚਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਨੂੰ ਵਿਲੱਖਣ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਕੁਝ ਵਿਚਾਰ ਹਨ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਅਜਮਾ ਸਕਦੇ ਹੋ:

1. ਤੁਸੀਂ ਇੱਕ ਨਿਰੰਤਰ ਲਾਈਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਇੱਕ ਵਸਤੂ ਖਿੱਚ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ, ਤੁਸੀਂ ਵਸਤੂ ਨੂੰ ਖਿੱਚਦੇ ਸਮੇਂ ਕਾਗਜ਼ ਤੋਂ ਆਪਣੀ ਪੈਨਸਿਲ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕ ਸਕਦੇ। ਆਪਣੇ ਸਹਿਪਾਠੀਆਂ ਨੂੰ ਪੁੱਛੋ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਇਸ ਡਰਾਈਂਗ ਤੋਂ ਵਸਤੂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

2. ਤੁਸੀਂ ਵਸਤੂ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਿੱਸਿਆਂ ਨੂੰ ਖਿੱਚ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਪਾਣੀ ਦੀ ਬੋਤਲ ਖਿੱਚਦੇ ਸਮੇਂ, ਹਰੇਕ ਹਿੱਸੇ (ਟੋਪੀ, ਕੰਟੇਨਰ ਅਤੇ ਹੋਰ) ਨੂੰ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ ਤੇ ਖਿੱਚੋ। ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦਿਓ।

3. ਇੱਕੋ ਵਸਤੂ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕੋਣਾਂ ਤੋਂ ਖਿੱਚਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੋ। ਆਪਣੀ ਸਥਿਤੀ ਬਦਲੋ ਜਾਂ ਵਸਤੂ ਨੂੰ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਹਿਲਾਓ। ਤੁਸੀਂ ਵਸਤੂ ਨੂੰ ਫਰਸ਼ 'ਤੇ ਰੱਖ ਸਕਦੇ ਹੋ ਜਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਲਟਕਾ ਵੀ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਆਪਣੇ ਤਿੰਨ ਡਰਾਈਂਗਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਹਿਪਾਠੀਆਂ ਨਾਲ ਸਾਂਝਾ ਕਰੋ। ਇਹਨਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਕੋਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਦਿਲਚਸਪ ਲੱਗਦਾ ਹੈ?

ਬੁਝਾਰਤ

ਮੈਂ ਕੌਣ ਹਾਂ?
ਤੁਸੀਂ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਜਾਂਦੇ ਹੋ,
ਮੈਂ ਉਸ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਮੇਰਾ ਕੋਈ ਚਿਹਰਾ ਜਾਂ
ਰੂਪ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹੋ
ਪਰ ਮੈਨੂੰ ਛੂਹ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ।
ਮੈਂ ਕੌਣ ਹਾਂ?

(ਬੁਝਾਰਤ ਦਾ ਜਵਾਬ: ਪਰਛਾਵਾ)

ਜਾਰੀ ਰੱਖੋ: ਘਰ ਵਿੱਚ ਪਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਮੱਗਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਨੂੰ ਖਿੱਚੋ। ਲੱਕੜ, ਧਾਤ, ਮਿੱਟੀ, ਪਲਾਸਟਿਕ, ਕੱਪੜਾ ਆਦਿ ਤੋਂ ਬਣੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਲੱਭੋ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉੱਥੇ ਰੱਖੋ ਜਿੱਥੇ ਕੁਝ ਰੋਸ਼ਨੀ ਹੋਵੇ। ਇੱਕ ਰੂਪ-ਰੇਖਾ ਡਰਾਇੰਗ ਬਣਾਓ ਅਤੇ ਹਨੇਰੇ ਅਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ ਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਦਾ ਨਕਸ਼ਾ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੋ। ਪਰਛਾਵਾਂ ਦੇ ਰੰਗ ਅਤੇ ਆਕਾਰ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਦਿਓ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਡਰਾਇੰਗ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰੋ।

ਵਿਦਿਆਰਥੀਓ ਰੋਸ਼ਨੀ ਅਤੇ ਛਾਂ ਦਿਖਾਉਣ ਵਾਲੀ ਕਲਾਕਾਰੀ

ਗਤੀਵਿਧੀ ੩: ਰੋਸ਼ਨੀ ਅਤੇ ਪਰਛਾਵਾਂ

ਵੱਖ-ਵੱਖ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖੋ।

- ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਕਾਰ, ਰੰਗਾਂ, ਪਰਛਾਵਾਂ ਦਾ ਨਿਰੀਖਣ ਕਰੋ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ 'ਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ ਕਿਵੇਂ ਪੈਂਦੀ ਹੈ।
- ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਛਾਵੇਂ ਦਾ ਆਕਾਰ ਕੀ ਹੈ?
- ਤੁਸੀਂ ਵਸਤੂਆਂ ਦੇ ਕਿਸ ਪਾਸੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਰਛਾਵਾਂ ਵੇਖਦੇ ਹੋ?

ਇੱਕ ਪੈਨਸਿਲ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ ਅਤੇ ਕੁਝ ਪ੍ਰਯੋਗਾਂ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੋ। ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਤਾਲਬੱਧ ਸਟ੍ਰੋਕ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਦਬਾਅ ਨੂੰ ਬਦਲੋ। ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਹਲਕੇ ਅਤੇ ਹਨੇਰੇ ਟੋਨ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋ?

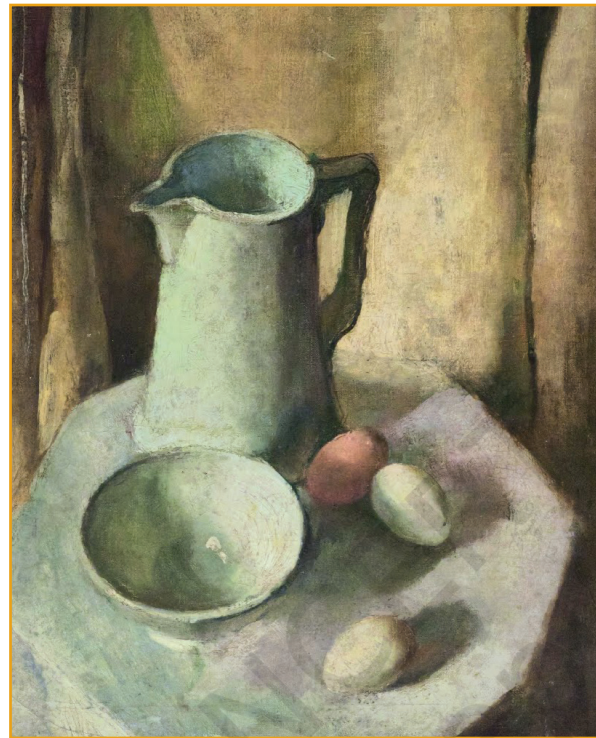
ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਕਾਗਜ਼ ਜਾਂ ਡਰਾਇੰਗ ਕਿਤਾਬ 'ਤੇ ਇਸ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਵਸਤੂਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਾਹਮਣੇ ਖਿੱਚੋ।

ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਰੂਪ ਰੇਖਾ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਦਰਮਿਆਨੇ ਤੋਂ ਹਨੇਰੇ ਟੋਨ ਤੱਕ ਪੈਨਸਿਲ ਸਟ੍ਰੋਕ ਬਣਾਓ। ਨਾਲ ਹੀ, ਪਰਛਾਵਾਂ ਦਾ ਨਿਰੀਖਣ ਕਰੋ ਅਤੇ

ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਸ਼ੇਰ-ਗਿਲ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਆਧੁਨਿਕ ਭਾਰਤੀ ਮਹਿਲਾ ਕਲਾਕਾਰ ਹੈ। ਉਸ ਦਾ ਜਨਮ 1੯੧੩ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਸ ਦੀ ਮਾਂ ਹੰਗਰੀ ਤੋਂ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪਿਤਾ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਸਨ। ਉਸਨੇ ਪੈਰਿਸ ਵਿੱਚ ਕਲਾ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕੀਤੀ। ਜਦੋਂ ਉਹ ੨੧ ਸਾਲ ਦੀ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਹ ਭਾਰਤ ਵਾਪਸ ਆ ਗਈ। ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਕੈਨਵਸ, ਤੇਲ ਦੇ ਪੇਂਟ ਅਤੇ ਬਰਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਛੋਟੇ ਕਸਬਿਆਂ

ਅਤੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਦੀਆਂ ਪੇਂਟਿੰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਧਰਤੀ ਦੇ ਅਮੀਰ ਰੰਗ ਹਨ। ਉਹ ਆਮ ਭਾਰਤੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਹਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਈ, ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਸ਼ਿਆਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਪੇਂਟਿੰਗਾਂ ਬਣਾਈਆਂ।

ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਸ਼ੇਰ-ਗਿਲ ਦੁਆਰਾ ਸਟਿਲ ਲਾਈਫ ਪੇਂਟਿੰਗ

ਇਸ ਪੇਂਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਵੇਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਵਸਤੂਆਂ, ਪ੍ਰਬੰਧ, ਰੇਸ਼ਨੀ, ਛਾਂ ਅਤੇ ਪਰਛਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਕਰੋ ਅਤੇ ਗੱਲ ਕਰੋ।

ਗਤੀਵਿਧੀ ੪: ਇੱਕ ਕਲਾਕਾਰ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਰਾਹੀਂ

ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਡਰਾਇੰਗ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਓ।

ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਕੋਲ ਵਸਤੂਆਂ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਡਰਾਇੰਗ, ਪੇਂਟਿੰਗ, ਮੂਰਤੀਆਂ ਅਤੇ ਫੋਟੋਆਂ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਸਮੂਹ ਵਿੱਚ ਸੰਗਠਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਲਾਕ੍ਰਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸਥਿਰ ਜੀਵਨ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਸਥਿਰ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ, ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਚੋਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਸੰਗਠਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਬਹੁਤ ਸੋਚਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਫੁੱਲ, ਪੌਦੇ, ਸਬਜ਼ੀਆਂ, ਫਲ, ਭੋਜਨ ਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ, ਕੱਪੜੇ, ਔਜ਼ਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਘਰੇਲੂ ਵਸਤੂਆਂ ਵੀ ਇੱਕ ਸਥਿਰ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ਤੁਸੀਂ ਕਿਉਂ ਸੋਚਦੇ ਹੋ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਸਥਿਰ ਜੀਵਨ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ? ਜੇ ਕਿਸੇ ਵਸਤੂ ਵਿੱਚ ਜੀਵਨ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੀ ਇਹ ਇੱਕ ਸਥਿਰ ਜੀਵਨ ਹੋਵੇਗਾ?

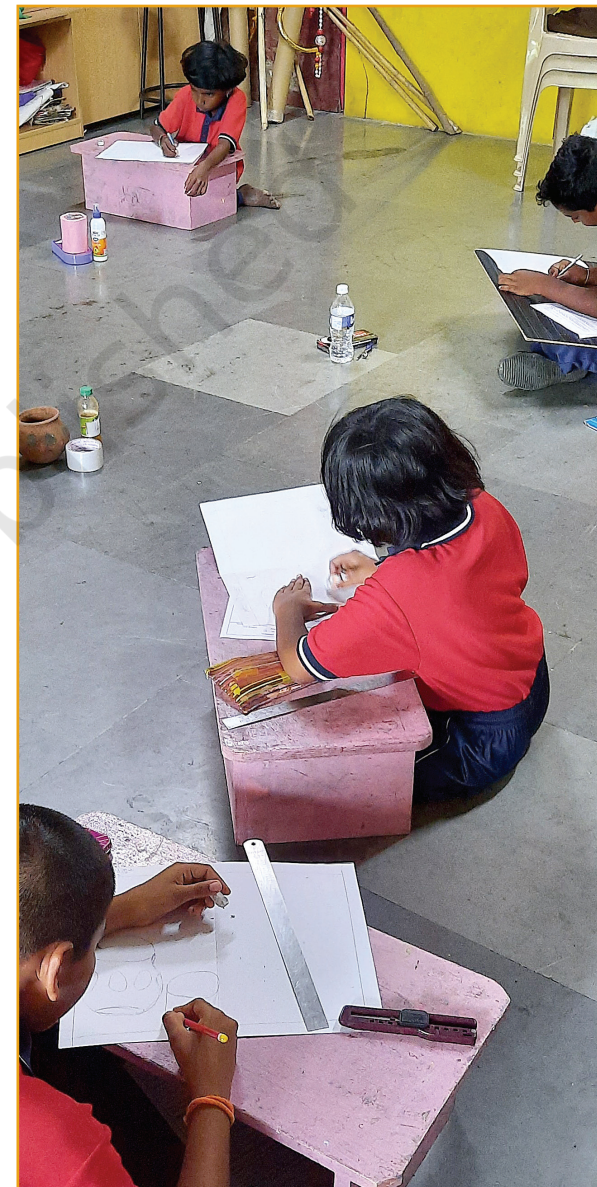
ਫਿਰ ਵੀ ਜੀਵਨ ਕਲਾਕ੍ਰਿਤੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ 'ਸਥਿਰ' ਹਨ ਅਤੇ ਹਿਲਦੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਕਲਾਕਾਰੀ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿਚ, ਵਸਤੂਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਵਾਂ 'ਜੀਵਨ' ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਮਸ਼ਹੂਰ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈਆਂ ਸਥਿਰ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ ਨੂੰ ਦੇਖੋ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਕਲਾਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰੇ ਕਰੋ।

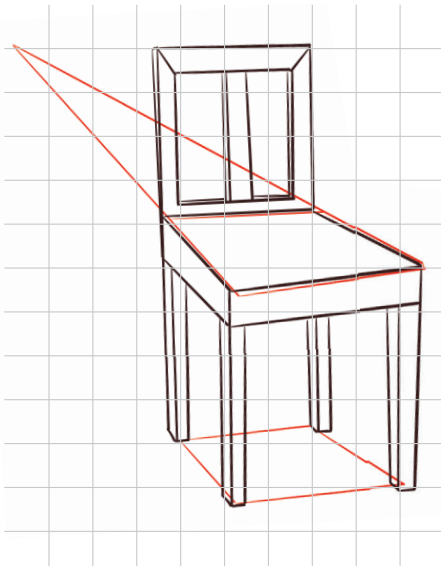

ਗਤੀਵਿਧੀ ੫: ਆਪਣੀ ਖੁਦ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬਣਾਓ

ਚਾਰ ਤੋਂ ਪੰਜ ਦੇ ਸਮੂਹ ਬਣਾਓ ਅਤੇ ਇੱਕ ਚੱਕਰ ਵਿੱਚ ਬੈਠੋ। ਚੱਕਰ ਦੇ ਕੇਂਦਰ ਵਿੱਚ, ਦੋ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਵਸਤੂਆਂ ਰੱਖੋ। ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੋ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਮੱਗਰੀਆਂ ਤੋਂ ਬਣੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬੋਤਲ, ਫਲ, ਧਾਤੂ ਕੰਪਾਸ, ਲੱਕੜ ਦਾ ਰੂਲਰ, ਕੱਪੜੇ ਦਾ ਟੁਕੜਾ ਜਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਜੋ ਤੁਹਾਡੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਦੀ ਹੈ। ਵਸਤੂਆਂ ਨੂੰ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਸੰਗਠਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਰੀਕਿਆਂ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਗਰੁੱਪ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਕਰੋ। ਵਸਤੂਆਂ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਛੂਹ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਜਾਂ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਫੈਲਾ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਇਹ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰੋ ਕਿ ਚੱਕਰ ਵਿੱਚ ਹਰ ਕੋਈ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ ਤੇ ਦੇਖ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਆਪਣੇ ਖੁਦ ਦੇ ਸਥਿਰ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵਸਤੂਆਂ ਦਾ ਨਿਰੀਖਣ ਕਰੋ ਅਤੇ ਖਿੱਚੋ।

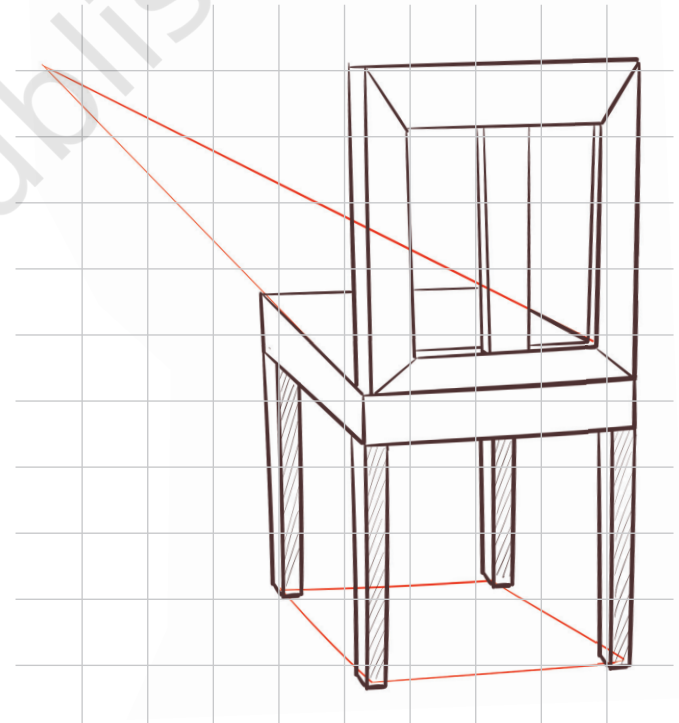
ਗਤੀਵਿਧੀ ੬: ਫਰਨੀਚਰ ਦੀ ਚਿੱਤਰਕਾਰੀ

ਸਕੂਲ ਅਤੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਤੁਸੀਂ ਕਿਹੜੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਫਰਨੀਚਰ ਦੇਖਦੇ ਹੋ? ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੇ ਜਾਂ ਤਿੰਨ ਫਰਨੀਚਰ ਵਸਤੂਆਂ ਦਾ ਨਿਰੀਖਣ ਕਰੋ ਅਤੇ ਖਿੱਚੋ। ਆਪਣੇ ਡਰਾਈਂਗ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਅਸਲ ਵਸਤੂਆਂ ਨਾਲ ਕਰੋ। ਆਬਜੈਕਟ ਵਿੱਚ ਸਿੱਧੀਆਂ ਰੇਖਾਵਾਂ, ਕੋਣਾਂ ਅਤੇ ਆਕਾਰ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡੇ ਵੱਲੋਂ ਖਿੱਚੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਿੱਧੀਆਂ ਰੇਖਾਵਾਂ, ਕੋਣਾਂ ਅਤੇ ਆਕਾਰ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਕਰੋ।

ਆਪਣੇ ਡਰਾਈਂਗ ਨੂੰ ਸੰਪਾਦਿਤ ਕਰੋ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਵਸਤੂ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਆਯਾਮ ਅਤੇ ਡੂੰਘਾਈ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਨੂੰ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਨੂੰ ਤਿੰਨ-ਅਯਾਮੀ ਸਪੇਸ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦੇਖ ਰਹੇ ਹਾਂ।

ਛੋਟੇ ਸਮੂਹਾਂ ਵਿੱਚ, ਆਪਣੇ ਸਾਥੀ ਦੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਵੇਖੋ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰੋ ਕਿ ਕਿਸ ਦੇ ਕੰਮ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਾਈਨਾਂ, ਆਕਾਰ ਅਤੇ ਰੂਪਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰੋ ਜੋ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦਿਖਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਜਾਰੀ ਰੱਖੋ: ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਨਿਰੀਖਣ ਕਰੋ ਅਤੇ ਜੋ ਇਮਾਰਤਾਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹਨ - ਦਰਵਾਜ਼ੇ, ਖਿੜਕੀਆਂ, ਪਾਈਪਾਂ, ਨਲ, ਸ਼ਟਰ, ਪੱਖੇ ਅਤੇ ਲਾਈਟਾਂ ਖਿੱਚੋ।

ਗਤੀਵਿਧੀ ੧: ਇੱਕ ਫਲਿੱਪਬੁੱਕ ਬਣਾਓ

ਕੀ ਇਹ ਮਜ਼ੇਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਡਰਾਇੰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਹਿਲਾ ਸਕਦੇ ਹੋ? ਤੁਸੀਂ ਫਲਿੱਪਬੁੱਕ ਬਣਾ ਕੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ।

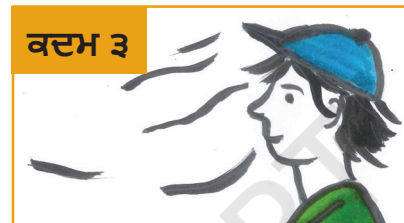
ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰੋ:

ਕਦਮ ੧: ਇੱਕ A4 ਸੀਟ ਨੂੰ ਅੱਠ ਬਰਾਬਰ ਟੁਕੜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੱਟੋ ਅਤੇ ਇੱਕ ਢੇਰ ਬਣਾਓ। ਟੁਕੜਿਆਂ ਨੂੰ ਛੋਟੇ ਪਾਸੇ ਤੋਂ ਇਕੱਠੇ ਰੱਖੋ। ਤੁਹਾਡੀ ਕਿਤਾਬ ਤਿਆਰ ਹੈ!

ਕਦਮ ੨: ਫਲਿੱਪਬੁੱਕ ਦੇ ਆਖਰੀ ਪੰਨੇ 'ਤੇ, ਇੱਕ ਵਸਤੂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੋ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਸੱਜੇ ਕਿਨਾਰੇ ਦੇ ਨੇੜੇ ਖਿੱਚੋ। ਪੈਨਸਿਲ ਨਾਲ ਚਿੱਤਰ ਬਣਾਓ ਅਤੇ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਚਾਹੋ ਤਾਂ ਹੋਰ ਵੇਰਵੇ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰੋ। ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਡਰਾਇੰਗ ਤੋਂ ਖੁਸ਼ ਹੁੰਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਮਾਰਕਰ ਨਾਲ ਰੂਪਰੇਖਾ ਦਿਓ।

ਦੇਖਣਯੋਗ ਕਲਾਵਾਂ

ਕਦਮ ੩ - ੬: ਹੁਣ, ਤੁਹਾਡੇ ਆਬਜੈਕਟ ਵਿੱਚ ਅੰਦੋਲਨ ਜੋੜਨ ਦਾ ਸਮਾਂ ਆ ਗਿਆ ਹੈ! ਫਲਿੱਪਬੁੱਕ ਦੇ ਦੂਜੇ ਆਖਰੀ ਪੰਨੇ 'ਤੇ, ਪੈਨਸਿਲ ਨਾਲ ਪਹਿਲੀ ਡਰਾਇੰਗ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਓ। ਵਸਤੂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਥੋੜ੍ਹਾ ਜਿਹਾ ਬਦਲੋ। ਇਸ ਕਦਮ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਦੁਹਰਾਓ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਤੁਸੀਂ ਸਾਰੇ ਪੰਨਿਆਂ 'ਤੇ ਚਿੱਤਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾ ਲੈਂਦੇ, ਹਰੇਕ ਵਿੱਚ ਥੋੜ੍ਹੀ ਜਿਹੀ ਤਬਦੀਲੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਕਦਮ ੭: ਆਪਣੀ ਫਲਿੱਪਬੁੱਕ ਦੇ ਪੰਨਿਆਂ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਫਲਿੱਪ ਕਰੋ। ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਵਸਤੂ ਨੂੰ ਚਲਦੇ ਹੋਏ ਦੇਖੋਗੇ।

ਵਧੇਰੇ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਫਲਿੱਪਬੁੱਕ ਵਿੱਚ ਪੰਨਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਧਾ ਸਕਦੇ ਹੋ!